KWALIFICATIEPROFIEL ALPIENE TOURENLEIDER 3

ALGEMENE INFORMATIE OVER DE KWALIFICATIE ALPIENE TOURENLEIDER 3

Verantwoording		
	datum: Dec 2014	versie: 1.3
Onder regie van	NOC*NSF.	
Ontwikkeld door	Het kwalificatieprofiel Alpiene tourenleider 3 is ontwikkeld door de Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging (NKBV) onder regie van NOC*NSF.	
Bron- en referentiedocumenten	Kwalificatiestructuur Sport (NOC*NSF 2012) Kaderbeleid NKBV 2012	
Verantwoording door/op	Op formatvereisten: Het beroepscompetentieprofiel instructeur 3 is op format vereisten gescreend door medewerker namens NOC*NSF. Op de inhoud: Het beroepscompetentieprofiel instructeur 3 is gepresenteerd aan: • vertegenwoordigers van de NKBV; • NKBV hoofd sport; • expert(s) op het gebied van opleiden en inzetten van Alpiene tourenleider (AOC, WATT, VVT, Nederlandse opleidingsgidsen) De geconsulteerden erkennen de beschreven beroepscompetenties van de Alpiene tourenleider 3 en hebben in die zin het profiel onderschreven. Het profiel is vastgesteld door het NKBV bestuur op 23 februari 2016.	

Typering kwalificatie	
Werkomgeving	• De Alpiene tourenleider 3 werkt doorgaans in de georganiseerde bergsportreizen van de NKBV in terrein dat per licentieniveau oploopt in complexiteit. De Alpiene tourenleider 3 vervult een leidende rol (of assisterende rol bij een lastigere tocht in het geval van de 3.3 licentie). De Alpiene tourenleider 3 is een vrijwilliger. • De belangrijkste taak van de Alpiene tourenleider 3 is het verzorgen van een tocht of Alpiene tour. Uitgangspunten daarbij zijn de wensen en (on)mogelijkheden van de deelnemers in relatie tot de reisdoelen en omgevingsfactoren. • De Alpiene tourenleider 3 staat voor de uitdaging om doelen op de korte en middellange termijn te realiseren. Door analyse, planning, uitvoering en evaluatie streeft de Alpiene tourenleider 3 op planmatige wijze doelstellingen na.
Typerende beroepshouding	• De Alpiene tourenleider 3 gaat uit van de wensen en (on)mogelijkheden van de deelnemers in relatie tot reisdoelen en omgevingsfactoren.
Rol en verantwoordelijkheden	• De NKBV directie is op te vatten als werkgever. • De Alpiene tourenleider 3 verzorgt zelfstandig de tochtdagen, organiseert zelfstandig de tocht en beoordeelt zelfstandig het vaardigheidsniveau van de deelnemers. • De Alpiene tourenleider 3 is verantwoordelijk voor een sfeer die deelnemers die ruimte biedt voor een sportieve ontplooiing. Hij werkt bij de tochtplanning en organisatie samen met andere tourenleiders en rapporteert aan de coördinator bergsportreizen. Hij is verantwoordelijk voor de veiligheid tijdens de tocht. • De Alpiene tourenleider 3 is bevoegd om onder auspiciën van de NKBV de vaardigheden van de deelnemers te beoordelen en een vervolgadvies uit te brengen.

KWALIFICATIEPROFIEL ALPIENE TOURENLEIDER 3

Kernmerken kwalificatie	
Kwalificatiestructuur	Kwalificatiestructuur sport 2012
Kwalificatieniveau	3
Indicatie opleidingsduur	0.5 jaar (150 SBU)
Diploma	Als bewijs van de kwalificatie Alpiene tourenleider 3 ontvangt men een diploma. Daarvoor moet men voldoen aan de criteria van de deelkwalificatie 3.1 Geven van lessen, 3.3 Organiseren van de tocht en 3.5 Beoordelen van vaardigheid deelnemers. Daarnaast vindt er een beoordeling eigen vaardigheid plaats met betrekking tot gaan in het voor de tocht geëigende terrein. *de deelkwalificatie 3.4 aansturen assistenten is niet van toepassing voor een Alpiene tourenleider 3
Deelkwalificaties	Er worden geen deelcertificaten uitgereikt voor het behalen van losse deelkwalificaties

In- en doorstroom	
Instroomeisen	• Diploma middelbare school (VMBO, HAVO, VWO of vergelijkbaar) • Minimaal 21 jaar oud; • NKBV lidmaatschap + bergsportverzekering; • In bezit zijn van een geldige geldig EHBBO-certificaat, of dit behalen vóór deelname aan de proeven van bekwaamheid; • Minimaal 6 weken bergwandeltochten gemaakt waarvan minimaal 3 weken zelfstandig met deelnemers van hetzelfde of minder niveau; • C1-cursus gevolgd, of vergelijkbare ervaring; • Beschikken over verantwoordelijkheidsgevoel en leidinggevende capaciteiten.
Doorstroomrechten	De Alpiene tourenleider kan doorgroeien op basis van ervaring en opleiding binnen de functie naar een hoger licentieniveau met andere vakvaardigheden, inzetgebied en verantwoordelijkheden. Vanaf het licentieniveau 3.3 is doorgroei naar Alpiene tourenleider 4 en praktijkbegeleider mogelijk.

KWALIFICATIEPROFIEL ALPIENE TOURENLEIDER 3

OVERZICHT VAN KERNTAKEN EN WERKPROCESSEN IN DE FUNCTIE ALPIENE TOURENLEIDER 3

Een kerntaak is een kenmerkende taak binnen de uitoefening van de functie. Het betreft een substantieel deel van zijn werk naar omvang, tijdsbeslag, frequentie en/of belang.

Een werkproces is een afgebakend onderdeel van een kerntaak. Het werkproces kent een begin en een eind, heeft een resultaat en wordt herkend in de praktijk. De werkprocessen worden in handelingen beschreven, zodat duidelijk is wat de beoefening van de functie inhoudt.

Kerntaak	Werkproces
Kerntaak 3.1 **Geven van lessen**	3.1.1 Informeert en betrekt deelnemers (en ouders /derden) 3.1.2 Begeleidt deelnemers tijdens instructiemomenten en uitleg 3.1.3 Bereidt instructiemomenten en uitleg voor 3.1.4 Voert uit en evalueert instructiemomenten en uitleg
Kerntaak 3.3 **Organiseren van de tocht**	3.3.1 Begeleidt deelnemers tijdens de tocht 3.3.2 Bereidt de tocht voor 3.3.3 Voert uit en evalueert de tocht
Kerntaak 3.5 **Beoordelen van vaardigheid deelnemers**	3.5.1 Begeleidt deelnemers bij de ontwikkeling van hun vaardigheden 3.5.2 Bereidt de vaardigheidsbeoordelingen voor 3.5.3 Beoordeelt het vaardigheidsniveau deelnemers

*De kerntaak 3.4 is niet van toepassing voor de Alpiene tourenleider 3.

BESCHRIJVING VAN DE KERNTAKEN

Kerntaak 3.1 Geven van lessen

Werkprocessen bij kerntaak 3.1	Beheersingscriteria	Compe-tenties	Resultaat
3.1.1 Informeert en betrekt deelnemers en ouders /derden	• Informeert en betrekt deelnemers bij verloop van de tocht en instructiemomenten; • Stimuleert sportief en respectvol gedrag; • Gaat sportief en respectvol om met alle betrokkenen; • Adviseert deelnemers over materiaal, voeding en conditie; • Maakt afspraken met deelnemers en derden; • Komt afspraken na; • Bewaakt waarden en stelt normen; • Besteedt aandacht aan het voorkomen van blessures; • Handelt in geval van een noodsituatie / ongeluk; • Gaat vertrouwelijk om met persoonlijke informatie.	K F F K, L E, Q E, Q F T T F	Waarden en normen worden gerespecteerd; Er wordt sportief en respectvol gedrag vertoond.
3.1.2 Begeleidt deelnemers tijdens instructiemomenten en uitleg	• Houdt rekening met persoonlijke verwachtingen en motieven van deelnemers; • Motiveert, stimuleert en enthousiasmeert deelnemers; • Benadert deelnemers op positieve wijze; • Past de omgangsvormen en taalgebruik aan de belevingswereld van de deelnemers aan; • Treedt op als de deelnemer zich onsportief gedraagt; • Treedt op bij onveilige situaties;	R C C D, R C K, T	Begeleiding doet recht aan de sportieve mogelijkheden en ambities van de deelnemers; Veilige lessituatie.

	• Zorgt dat deelnemers zich aan de regels houden; • Houdt zich aan de beroepscode; • Vertoont voorbeeldgedrag.	C, T F F	
3.1.3 Bereidt instructiemomenten en uitleg voor	• Analyseert beginsituatie gericht op deelnemers, omgeving en zijn eigen kwaliteiten als tourenleider; • Bouwt de instructies tijdens een tocht logisch op; • Stemt het tochtplan af op het niveau van de deelnemers; • Formuleert doelstellingen concreet; • Beschrijft evaluatiemethoden en -momenten; • Werkt passend binnen het tochtplan instructiemomenten uit; • Baseert de voorbereiding op het tochtplan; • Verwerkt evaluaties in de voorbereiding; • Stemt de inhoud van de instructie of uitleg af op de mogelijkheden van de deelnemers en het terrein; • Kiest voor een verantwoordelijke opbouw.	M J, K J, K J J K, Q K, Q J, K R K	De instructie draagt bij aan het realiseren van de doelstellingen van de tocht.
3.1.4 Voert uit en evalueert instructie en uitleg	• Stemt de inhoud af op de omstandigheden; • Doet oefeningen op correcte wijze voor of maakt gebruik van goed voorbeeld; • Geeft feedback en aanwijzingen aan deelnemer op basis van analyse van de uitvoering; • Leert en verbetert techniek van deelnemers; • Maakt zichzelf verstaanbaar; • Organiseert de instructie efficiënt en passend binnen de tocht; • Houdt de aandacht van de deelnemers vast; • Evalueert proces en resultaat van de instructie / uitleg; • Reflecteert op het eigen handelen; • Vraagt feedback; • Verwoordt eigen leerbehoeften.	K, R I, K C, M K I K, Q I, K J, K P P P	De instructie is veilig. De instructie sluit aan bij de wensen en mogelijkheden van de deelnemer. De instructie is geëvalueerd.

Competentiematrix kerntaak 3.1: Geven van instructie en uitleg

Kerntaak 3.1 **Geven van lessen**		3.1.1	3.1.2	3.1.3	3.1.4
A	Beslissen en activiteiten initiëren				
B	Aansturen				
C	Begeleiden		X		X
D	Aandacht en begrip tonen		X		
E	Samenwerken en overleggen	X			
F	Ethisch en integer handelen	X	X		
G	Relaties opbouwen en netwerken				
H	Overtuigen en beïnvloeden				
I	Presenteren				X
J	Formuleren en rapporteren			X	X

K	Vakdeskundigheid toepassen	X	X	X	
L	Materialen en middelen inzetten	X			
M	Analyseren			X	X
N	Onderzoeken				
O	Creëren en innoveren				
P	Leren				X
Q	Plannen en organiseren	X		X	X
R	Op de behoeften en verwachtingen van de klant richten		X	X	X
S	Kwaliteit leveren				
T	Instructies en procedures opvolgen		X		
U	Omgaan met veranderingen en aanpassen				
V	Met druk en tegenslag omgaan				
W	Gedrevenheid en ambitie tonen				
X	Ondernemend en commercieel handelen				
Y	Bedrijfsmatig handelen				

Kerntaak 3.3 Organiseren van de tocht

Werkprocessen bij kerntaak 3.3	**Beheersingscriteria**	**Compe-tenties**	**Resultaat**
3.3.1 Begeleidt deelnemers tijdens de tocht	• Bewaakt waarden en stelt normen; • Treedt op bij onveilige situaties; • Gaat sportief en respectvol om met alle betrokkenen; • Houdt zich aan de beroepscode; • Gaat vertrouwelijk om met persoonlijke informatie.	C, F K, T F F F	De begeleiding sluit aan bij de interesse van deelnemers.
3.3.2 Bereidt de tocht voor	• Maakt bij de organisatie gebruik van het globale tochtplan en handleidingen van het reisprogramma; • Houdt rekening met beschikbare middelen en materialen; • Zorgt dat iedereen weet wat er van hen wordt verwacht.	Q L B	Tocht is afgestemd op de randvoorwaarden.
3.3.3 Voert uit en evalueert de tocht	• Draagt verantwoordelijkheid en neemt beslissingen; • Werkt samen met anderen; • Komt afspraken na; • Rondt de tocht af; • Rapporteert over de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van de tocht; • Vertoont voorbeeldgedrag; • Reflecteert op eigen handelen; • Vraagt feedback; • Verwoordt eigen leerbehoeften.	B E E, Q J J F P P P	Tocht is uitgevoerd. Tocht is geëvalueerd.

Competentiematrix kerntaak 3.3: Organiseren van de tocht

Kerntaak 3.3 **Organiseren van de tocht**	3.3.1	3.3.2	3.3.3

A	Beslissen en activiteiten initiëren			
B	Aansturen		X	X
C	Begeleiden	X		
D	Aandacht en begrip tonen			
E	Samenwerken en overleggen			X
F	Ethisch en integer handelen	X		X
G	Relaties opbouwen en netwerken			
H	Overtuigen en beïnvloeden			
I	Presenteren			
J	Formuleren en rapporteren			X
K	Vakdeskundigheid toepassen	X		
L	Materialen en middelen inzetten		X	
M	Analyseren			
N	Onderzoeken			
O	Creëren en innoveren			
P	Leren			X
Q	Plannen en organiseren		X	X
R	Op de behoeften en verwachtingen van de klant richten			
S	Kwaliteit leveren			
T	Instructies en procedures opvolgen	X		
U	Omgaan met veranderingen en aanpassen			
V	Met druk en tegenslag omgaan			
W	Gedrevenheid en ambitie tonen			
X	Ondernemend en commercieel handelen			
Y	Bedrijfsmatig handelen			

Kerntaak 3.5 Beoordelen van vaardigheid deelnemers

Werkprocessen bij kerntaak 3.5	**Beheersingscriteria**	**Compe-tenties**	**Resultaat**
3.5.1 Begeleidt deelnemers bij de ontwikkeling van hun vaardigheden	• Biedt leer- en oefenmomenten aan de deelnemers; • Motiveert, stimuleert en enthousiasmeert deelnemers; • Bewaakt waarden en stelt normen; • Past de omgangsvormen en taalgebruik aan de belevingswereld van de deelnemers aan; • Treedt op als een deelnemer zich onsportief gedraagt; • Treedt op bij onveilige situaties; • Gaat sportief en respectvol om met alle betrokkenen; • Komt afspraken na; • Houdt zich aan de beroepscode; • Gaat vertrouwelijk om met persoonlijke informatie.	C C F D, R C K, T F E, Q F F	De begeleiding doet recht aan de sportieve mogelijkheden en ambities van de deelnemers.
3.5.2 Bereidt de vaardigheids-beoordelingen voor	• Beoordeelt de ontwikkeling van de deelnemer; • Richt de situaties zodanig in dat beoordeling mogelijk is; • Legt vooraf de bedoeling van de vaardigheidsbeoordeling uit; • Vertoont voorbeeld gedrag.	K K, Q T F	De vaardigheids-beoordeling is voorbereid.

3.5.3 Beoordeelt het vaardigheidsniveau deelnemers	• Beoordeelt aan de hand van de criteria op het beoordelingsformulier; • Geeft een adequaat (vervolg)advies mee aan de deelnemer; • Licht het advies toe aan de deelnemer; • Analyseert de resultaten van de vaardigheidsbeoordelingen en neemt op basis hiervan adequate maatregelen; • Reflecteert op eigen handelen; • Vraagt feedback; • Verwoordt eigen leerbehoeften.	K, M, T K, M J J, M P P P	Objectieve beoordeling.

Competentiematrix kerntaak 3.5: Beoordelen van vaardigheid deelnemers

Kerntaak 3. **Beoordelen van vaardigheid deelnemers**		3.5.1	3.5.2	3.5.3
A	Beslissen en activiteiten initiëren			
B	Aansturen			
C	Begeleiden	X		
D	Aandacht en begrip tonen	X		
E	Samenwerken en overleggen	X		
F	Ethisch en integer handelen	X	X	
G	Relaties opbouwen en netwerken			
H	Overtuigen en beïnvloeden			
I	Presenteren			
J	Formuleren en rapporteren			X
K	Vakdeskundigheid toepassen	X	X	X
L	Materialen en middelen inzetten			
M	Analyseren			X
N	Onderzoeken			
O	Creëren en innoveren			
P	Leren			X
Q	Plannen en organiseren	X	X	
R	Op de behoeften en verwachtingen van de klant richten	X		
S	Kwaliteit leveren			
T	Instructies en procedures opvolgen	X	X	X
U	Omgaan met veranderingen en aanpassen			
V	Met druk en tegenslag omgaan			
W	Gedrevenheid en ambitie tonen			
X	Ondernemend en commercieel handelen			
Y	Bedrijfsmatig handelen			

Kerntaak Eigen vaardigheid Alpiene en vreemde voettochten*

Werkprocessen bij kerntaak EV	**Beheersingscriteria**	**Compe-tenties**	**Resultaat**
Risicomanagement	• Maakt correcte keuzes op basis van inschatting terrein,	K	Fysieke veiligheid van

	groep en overige omstandigheden; • Draagt zorg voor de veiligheid van de (touw)groep.	K K, L	de groep gewaarborgd.
Oriëntatie	• Maakt op correcte wijze gebruik van de beschikbare oriëntatiemiddelen en -technieken; • Draagt zorg voor de veiligheid van de (touw)groep; • Past keuze materiaal en techniek aan op het terrein.	K C, K K, L	Komt veilig aan op de locatie, verdwaalt niet.
Conditie	• Heeft een goede lichamelijke en mentale conditie	K	Heeft conditioneel genoeg over op de groep om de groep veilig te kunnen begeleiden.
Techniek	• Heeft een goede looptechniek in terrein; • Heeft goed inzicht in het type terrein dat doorkruist wordt	K K	Vlotte begeleiding van de groep.

*Specifieke kerntaak Eigen Vaardigheid voor Alpiene tourenleider 3.1 en 3.2.

Kerntaak Eigen vaardigheid complexere Alpiene touren en assisteren gletsjertouren*

Werkprocessen bij kerntaak EV	**Beheersingscriteria**	**Compe-tenties**	**Resultaat**
Gaan in sneeuw	• Kan remmen in de sneeuw met en zonder pickel; • Kan zekeren in sneeuw (sitzpickel, dode man); • Legt veilig en vlot een spoor omhoog en omlaag aan, zonder zelf uit te glijden;	K, L K K	De groep wordt vakkundig door het sneeuwveld geleid.
Gaan in ijs	• Beheerst Eckensteintechnik (ofwel, Vertikalzackentechnik of Allzackentechnik) tot ca 35 graden • Beheerst Frontalzackentechnik (korte passages tot ca. 60 graden); • Beheerst de diverse pickeltechnieken; • Kan een vast punt aanleggen (relais).	K, L K, L K, L K	De groep wordt vakkundig en veilig door ijs geleid.
Gaan over de gletsjer	• Gebruikt de juiste inbindtechnieken; • Beheerst de reddingstechnieken.	K, L K	De groep wordt vakkundig en veilig over de gletsjer geleid.
Führungsaspecten	• Is in staat de juiste begeleiding neer te zetten voor doelgroep, terrein en omstandigheden.	A, C, K, L, M	De groep wordt vakkundig begeleid.

*Specifieke kerntaak Eigen Vaardigheid voor Alpiene tourenleider 3.3.

Competentiematrix kerntaak Eigen vaardigheid: Gaan in Alpien terrein en (complexe) vreemde voettochten

Kerntaak Eigen vaardigheid		Gaan in Alpien terrein
A	Beslissen en activiteiten initiëren	X
B	Aansturen	
C	Begeleiden	X
D	Aandacht en begrip tonen	
E	Samenwerken en overleggen	
F	Ethisch en integer handelen	
G	Relaties opbouwen en netwerken	

KWALIFICATIEPROFIEL ALPIENE TOURENLEIDER 3

H	Overtuigen en beïnvloeden	
I	Presenteren	
J	Formuleren en rapporteren	
K	Vakdeskundigheid toepassen	X
L	Materialen en middelen inzetten	X
M	Analyseren	X
N	Onderzoeken	
O	Creëren en innoveren	
P	Leren	
Q	Plannen en organiseren	
R	Op de behoeften en verwachtingen van de klant richten	
S	Kwaliteit leveren	
T	Instructies en procedures opvolgen	
U	Omgaan met veranderingen en aanpassen	
V	Met druk en tegenslag omgaan	
W	Gedrevenheid en ambitie tonen	
X	Ondernemend en commercieel handelen	
Y	Bedrijfsmatig handelen	